

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 2. 11. 2016, č. j. 60 A 9/2016 – 23,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 2. 11. 2016, č. j. 60 A 9/2016 – 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Dosavadní průběh řízení

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci shora označeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2016, č. j. OD 258/16-2/67.1/16070/Rg, a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Rozhodnutím žalovaného bylo změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Česká Lípa (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 1. 2016, č. j. MUCL/7539/2016, jímž byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), pro porušení povinnosti podle § 18 odst. 4 uvedeného zákona, kterého se měl dopustit tím, že dne 30. 4. 2015 v 9:35 hod. na silnici II/2782 v obci Hamr na Jezeře řídil osobní automobil AUDI A4, registrační značky X nedovolenou rychlostí 62 km/h, tedy po odečtení odchylky 59 km/h, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala ve změně výroku o vině tak, že žalovaný upřesnil místo spáchání přestupku „na silnici II/2782, v obci Hamr na Jezeře, kde je obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích nejvyšší dovolená rychlost povolena

na maximální přípustnou rychlost 50 km/h., ve směru od Osečné na Stráž pod Ralskem, cca 213 m za dopravní značkou IS 12a označující počátek obce Hamr na Jezeře“.

[2] Krajský soud shledal, že místo přestupkového jednání ve výroku rozhodnutí žalovaného bylo vymezeno na základě důkazů opatřených v rozporu se zákonem. Jediným podkladem, který takto přesné místo naměření rychlosti zachycuje, je úřední záznam vyhotovený dne 11. 12. 2015 pprap. P. Š., policistou, který dne 30. 4. 2015 prováděl měření rychlosti a silniční kontrolu, vyhotovený po ohledání místa přestupku. Úřední záznam o tom, že přestupek byl dotyčným spáchán právě na uvedeném místě, však nemůže být považován za důkazní prostředek ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu. Pprap. P. Š. byl následně sice jako svědek vyslechnut, ovšem jak vyplývá z jeho svědecké výpovědi, popisu místa měření rychlosti a určení vzdálenosti vozidla od počátku obce v době překročení maximální dovolené rychlosti byl tento svědek schopen až po „došetřování přestupku“. Z úředního záznamu ze dne 11. 12. 2015 pak vyplývá, že rovněž fotodokumentace místa a situační náčrtek s uvedením vzdáleností byly pořízeny pprap. P. Š. při ohledání místa přestupku. Žádný takový postup však zákon o přestupcích ani správní řád nezná.

[3] Pokud mohly být situační nákres a fotodokumentace místa pořízeny při prohlídce místa, kde mělo k přestupkovému jednání dojít, bylo třeba, aby správní orgán I. stupně, který přestupkové řízení vede a je odpovědný za shromáždění podkladů pro zjištění skutkového stavu, takovou obhlídku místa provedl ohledáním, které je důkazním prostředkem ve smyslu § 54 správního řádu. Takto však správní orgán I. stupně při zjišťování přesného místa měření rychlosti a v závislosti na tom přesného místa přestupkového jednání žalobce nepostupoval. Akceptováním ohledání místa přestupkového jednání a dokumentace místa pprap. P. Š. namísto dokazování provedeného správními orgány věcně příslušnými k vedení přestupkového řízení, tak došlo k obcházení zákona a porušení žalobcových procesních práv.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel namítá, že správní orgány v posuzovaném případě neprováděly místní šetření, a nebylo proto jejich povinností sepsat protokol a nemohly žalobce ani vyrozumět o jeho konání. Správní orgán I. stupně dne 4. 12. 2015 doručil zaměstnavateli svědka P. Š. předvolání k podání svědecké výpovědi v projednávané věci. Zřejmě na základě tohoto předvolání svědek z vlastní iniciativy provedl „došetření k místu přestupku“, aniž by byl pověřen správním orgánem I. stupně, a sepsal o tomto úřední záznam, provedl měření a pořídil fotodokumentaci. Tyto podklady následně předložil správnímu orgánu I. stupně.

[6] Stěžovatel si byl vědom skutečnosti, že takto pořízené podklady nemohou být použity jako důkazní prostředky, a proto v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí místo spáchání přestupku přesně definoval na základě svědecké výpovědi svědka P. Š. Stěžovatel tedy v odůvodnění svého rozhodnutí podklady pořízenými svědkem P. Š. neargumentoval a vycházel pouze ze svědecké výpovědi tohoto svědka, který uvedl, že místo měření rychlosti se nacházelo na silnici číslo II/278, ve směru jízdy od Osečné na Stráž nad Nisou, v obci Hamr na Jezeře, v těsné blízkosti lanového centra. Stěžovatel zde uvádí odkaz na webové stránky lanového centra, které obsahují jeho přesné souřadnice.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen zaměstnancem s právnickým vzděláním. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se neztotožnil se závěrem krajského soudu, podle něhož místo přestupkového jednání ve výroku rozhodnutí žalovaného bylo vymezeno na základě důkazů opatřených v rozporu se zákonem.

[11] V posuzovaném případě je sporné použití listin předložených správnímu orgánu svědkem P. Š. jako podkladů pro vydání rozhodnutí. Jedná se o úřední záznam ze dne 11. 12. 2015, podle něhož bylo uvedeného dne provedeno ohledání místa přestupku v obci Hamr na Jezeře, byla pořízena fotodokumentace a změřena vzdálenost umístění radaru od začátku obce a vzdálenost vozidla od začátku obce. Spolu s úředním záznamem byl předložen náčrtek vzájemného umístění radaru, vozidla žalobce a začátku obce, a fotodokumentace. Podle náčrtku na č. l. 53 správního spisu byl radar ve vzdálenosti 119 m od vozidla žalobce, které se nacházelo ve vzdálenosti 213 m od začátku obce. Ve svědecké výpovědi ze dne 18. 1. 2016 na č. l. 58 svědek P. Š. uvedl, že tyto podklady pořídil při „došetřování přestupku“.

[12] Podle záznamu na č. l. 57 správního spisu zmocněnec žalobce dne 13. 1. 2016 převzal kopie úředního záznamu a náčrtku dodaných svědkem P. Š. S těmito podklady byl spolu s fotografiemi následně seznámen také při ústním jednání dne 18. 1. 2016 a správní orgán I. stupně poskytl žalobci lhůtu pro vyjádření k podkladům podle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce se ve stanovené lhůtě k podkladům rozhodnutí nevyjádřil.

[13] Správní orgán I. stupně v rozhodnutí ze dne 29. 1. 2016, č. j. MUCL/7539/2016, jako důkazy, ze kterých vycházel, označil oznámení o přestupku ze dne 30. 4. 2015, záznam o přestupku, ze kterého je prokázáno překročení rychlosti, výpis z evidenční karty řidiče, situační plánec, výpověď svědka pprap. P. Š., výpověď svědka prap. D. Z. a fotodokumentaci. Jako podpurný materiál byl posuzován úřední záznam hlídky policie ze dne 30. 4. 2015. Správní orgán I. stupně následně shledal, že: *„Dle předložené dokumentace místa spáchání přestupku bylo prokázáno, že změření rychlosti jízdy vozidla obviněnému došlo v obci Hamr na Jezeře a to 213 m za dopravní značkou IS 12a ,Obec‘. Dle záznamu o přestupku bylo prokázáno, že vzdálenost vozidla od radaru byla 119,6 m. Z uvedeného vyplývá, že radar byl umístěn ve vzdálenosti 332 m od dopravní značky označující počátek obce.“*

[14] Podle § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, *„Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.“* Jedná se o demonstrativní výčet podkladů pro rozhodnutí. Obecně lze říci, že podkladem mohou být všechny druhy informací, údajů a skutečností, které mohou přispět ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V návaznosti na to lze podle § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů užít *„všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.“*

[15] Podle § 50 odst. 4 správního řádu: „*Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přiblíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.*“

[16] Přestože postup svědka P. Š., který jako policista prováděl „došetření“ rutinního dopravního přestupku téměř 9 měsíců po jeho spáchání, není zcela obvyklý, použití výše uvedených listin jako důkazů nebylo v rozporu se zákonem. I Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 22. 2. 2013, č. j. 51 A 1/2012 - 51, shledal, že projdou-li listinné důkazy předložené policií řádným důkazním řízením, jde o důkazy bez ohledu na to, zda byly správnímu orgánu předloženy policejním orgánem spolu s oznámením přestupku nebo až policistou jako svědkem při jeho svědecké výpovědi. S tímto závěrem Nejvyšší správní soud souhlasí.

[17] Obdobná je situace také v posuzovaném případě, kdy policista jako svědek předložil správnímu orgánu předmětné listiny až po předvolání k podání svědecké výpovědi. Ačkoliv byl svědkem P. Š. o „došetření“ pořízen „úřední záznam“, není zřejmé, že by k pořízení listin došlo v rámci služební činnosti svědka jako příslušníka Policie České republiky, spíše se jedná o jeho soukromou iniciativu. Správní orgán I. stupně ostatně k podkladům přihlížel pouze jako k soukromým listinám, jejichž obsah hodnotil v souvislosti s dalšími důkazy a skutečnostmi a „úřední záznam“, jak je z výše uvedeného patrné, vůbec jako důkaz pro zjištění skutkového stavu nepoužil (vycházel totiž ze situačního náčrtu, na který svědek odkázal ve své výpovědi). Listiny nadto zachycují pouze vlastní vjem svědka ohledně polohy vozu a radarového stanoviště v době spáchání přestupku žalobcem. Postup, v rámci něhož k pořízení listin došlo, je proto pro posuzovanou věc nerozhodný a nemůže vést k závěru, že listiny byly získány v rozporu se zákonem.

[18] Z výše uvedeného rovněž plyne, že správní orgán I. stupně nepostupoval při provádění důkazů v rozporu se zákonem. Důkazy, ze kterých v rozhodnutí vycházel, byly ve správním řízení řádně provedeny. Žalobce byl s těmito důkazy seznámen a nevyužil svoji možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Nelze souhlasit se závěrem krajského soudu, že údaj o místě změření vozidla žalobce je uvedený pouze v úředním záznamu ze dne 11. 12. 2015 (z něhož správní orgán I. stupně nevycházel), jelikož je uveden především v náčrtku svědka P. Š. Je přitom také odvoditelný z umístění radarového stanoviště a vzdálenosti měřeného vozidla od měřícího zařízení. Svědek P. Š. místo radarového stanoviště označil rovněž ve své svědecké výpovědi, kdy uvedl, že „[m]ísto se nachází na rovném úseku komunikace, v těsné blízkosti se nachází lanové centrum. Při došetřování přestupku jsem provedl situační náčrtek a zde jsem uvedl i vzdálenosti. Podle zjištěného šetření se stanoviště nachází cca. 330 m od počátku obce“. Z hlediska zákonnosti svědecké výpovědi je nerozhodné, že svědek o umístění radarového stanoviště vypovídal až poté co si místo přestupku prohlédl v návaznosti na doručení předvolání k výslechu. Tato okolnost je věcí hodnocení důkazů, tj. posouzení věrohodnosti výpovědi.

[19] Použití listin předložených svědkem P. Š. rovněž s ohledem na výše uvedené nelze vnímat jako obcházení zákona ve vztahu k provedení důkazu ohledáním podle § 54 správního řádu. Jiná by byla situace, pokud by správní orgán I. stupně sám nařídil provedení důkazu ohledáním prostřednictvím svědka P. Š. Tak tomu však v posuzovaném případě nebylo, jelikož svědek předložil správnímu orgánu listiny bez předchozí výzvy či oznámení a správní orgán nepovažoval provedení ohledání místa v rámci místního šetření za potřebné vzhledem k tomu, že skutkový stav byl dle jeho názoru dostatečně zjištěn na základě jiných důkazů. Případné provedení důkazu ohledáním místa činu správním orgánem I. stupně po provedení výslechu svědků včetně jejich odkazu na situační náčrt by bylo neúčelné, jelikož takový postup by nevedl ke zjištění nových skutečností. Ostatně žalobce provedení místního šetření ani nenavrhol.

pokračování

[20] Správní orgán I. stupně tak při zjišťování místa přestupkového jednání postupoval v souladu se zákonem. Důkazy, na nichž založil své závěry, nebyly získány nebo provedeny v rozporu se zákonem ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu. V souladu se zákonem je proto v tomto ohledu i rozhodnutí stěžovatele, který z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně a z jím provedených důkazů vycházel při upřesnění výroku rozhodnutí o vině. Uplatněná námitka je proto důvodná.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, ve kterém bude krajský soud vázán vysloveným právním názorem podle § 110 odst. 4 s. ř. s.

[22] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2016

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu